

Montsoriu: tres en un

El Museu Etnològic del Montseny recupera les tres siluetes del castell de Montsoriu, considerat una de les joies de l'arquitectura medieval gòtica
L'audiovisual combina recerca arqueològica amb tecnologia digital

Als festejadors de la sala noble del castell de Montsoriu [<http://www.montsoriu.cat>], s'hi pot imaginar alguna dama del llinatge dels Cabrera cosint, aprofitant la llum que entra pels grans finestrals. Situat entre els termes d'Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu, és considerat una de les joies de l'arquitectura militar gòtica de Catalunya i alhora un monument desconegut. La seva situació privilegiada –s'alça damunt d'un turó de 649 metres, que forma part dels primers contraforts del massís del Montseny– permetia dominar visualment la vall de la Tordera i tot el corredor mediterrani de Girona a Granollers.

Amb la tecnologia 3D i la recerca arqueològica, s'ha fet un audiovisual que recrea l'evolució d'aquest castell, que va ser cap i casal del vescomtat de Cabrera. En la recreació, hi han participat els arqueòlegs del Museu Etnològic del Montseny, conjuntament amb l'equip de 3D Stoa, dirigit per l'empresa Digivision. D'aquesta manera, s'han pogut recuperar i recrear les tres fortaleses que conté el castell de Montsoriu i que el converteixen en un joc de matrioixques. Tot i que algunes restes es poden datar de la segona meitat del segle X, la primera cita documental del castell és de l'any 1002, quan el vescomte de Girona Amat també s'anomena senyor de Montsoriu i casa la seva filla Ermessenda amb Guerau de Cabrer. Comença així el llinatge dels Cabrera. El castell roquer es va ampliar al voltant de l'any 1200 amb un segon recinte o pati d'armes, la torre de les Bruixes i tot un gran recinte emmurallat exterior protegit per una torre central amb un fossat perimetral. El cronista reial Bernat Desclot, l'any 1285, va descriure el conjunt de fortificacions com "un dels més bells i nobles del món". Entre els anys 1347 i 1348 es va transformar en un palau gòtic, obres impulsades per Bernat II, vescomte de Cabrera i de Bas i conseller de Pere el Cerimoniós. És quan es construeix el tercer recinte del castell, el recinte Jussà, que és on es refugiava la gent dels pobles en cas de guerra. Els arqueòlegs destaquen que els tres recintes podien aguantar un setge o un atac de manera independent. "Estariem parlant de tres castells o tres recintes en un de sol, que formen així una gran fortalesa al segle XIV", assenyala Gemma Font, arqueòloga del Museu Etnològic del Montseny. Ara hi queden dempeus la torre de l'Homenatge, restes de la capella preromànica, el perímetre de les seves muralles, una cisterna i les traces d'alguns murs i paraments.

La recreació es pot veure a l'Espai Cabrera, vinculat al Museu Etnològic del Montseny, i el castell es pot visitar concertant visites guiades a www.montsoriu.cat [<http://www.montsoriu.cat>]. Des de l'aparcament fins a l'entrada al castell, hi ha un camí d'uns 3 quilòmetres a peu, que es pot fer en 40 minuts. El títol del vescomtat de Cabrera pertany al ducat de Medinaceli i la seva titular és Victòria von Hohenlohe-Langenburg i Schmidt-Polex.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 03-10-2022, Pàgina 20

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2200295-montsoriu-tres-en-un.html>